

Значително подобрене на качеството на въздуха в Европа през последното десетилетие, по-малко смъртни случаи, свързани със замърсяването

Брюксел, 23 ноември 2020 г.

През последното десетилетие по-доброто качество на въздуха доведе до значително намаляване на случаите на преждевременна смърт в Европа. Последните официални данни на Европейската агенция за околна среда (ЕАОС) обаче показват, че почти всички европейци все още страдат от замърсяването на въздуха, което води до около 400 000 случая на преждевременна смърт в целия континент.

Докладът на ЕАОС [„Качество на въздуха в Европа — доклад за 2020 г.“](#) показва, че през 2018 г. шест държави членки са превишили пределно допустимата стойност на Европейския съюз за фините прахови частици (ФПЧ_{2,5}): България, Хърватия, Чехия, Италия, Полша и Румъния. Само четири европейски държави — Естония, Финландия, Исландия и Ирландия — са имали концентрации на фини прахови частици, които са под по-строгите ориентировъчни стойности на Световната здравна организация (СЗО). В доклада на ЕАОС се отбелязва, че продължава да съществува разминаване между правните ограничения на ЕС за качеството на въздуха и насоките на СЗО — въпрос, който Европейската комисия се стреми да разреши чрез преразглеждане на стандартите на ЕС в рамките на плана за действие за нулево замърсяване.

Новият анализ на ЕАОС се основава на последните [официални данни за качеството на въздуха от над 4 000 станции за мониторинг](#) в цяла Европа през 2018 г.

Според оценката на ЕАОС излагането на фини прахови частици е причинило около 417 000 случая на преждевременна смърт в 41 европейски държави през 2018 г. Около 379 000 от тези смъртни случаи са настъпили в ЕС-28, а 54 000 и 19 000 случая на преждевременна смърт се дължат съответно на азотен диоксид (NO₂) и тропосферен озон (O₃). (Трите цифри представляват отделни оценки и числата не следва да се събират, за да се избегне двойно отчитане.)

Според доклада на ЕАОС европейските, националните и местните политики и намаляването на емисиите в ключови сектори са подобрили качеството на въздуха в Европа. От 2000 г. насам емисиите от основни замърсители на въздуха, включително азотни оксиди (NO_x) от транспорта, са намалели значително, въпреки нарастващото търсене на мобилност и свързаното с това увеличение на емисиите на парникови газове в сектора. Емисиите на замърсители от енергийния сектор също са намалели значително, а същевременно напредъкът в намаляването на емисиите от сградите и селското стопанство е бавен.

Благодарение на по-доброто качество на въздуха броят на преждевременно починалите поради замърсяване с фини прахови частици е намалял с около 60 000 души през 2018 г. в сравнение с 2009 г. Що се отнася до азотния диоксид, намалението е още по-голямо, тъй като случаите на преждевременната смърт са намалели с около 54 % през последното десетилетие. Продължаващото прилагане на политиките в областта на околната среда и климата в цяла Европа е ключов фактор за подобренията.

„Добра новина е, че качеството на въздуха се подобрява благодарение на политиките в областта на околната среда и климата, които прилагаме. Но не можем да пренебрегнем недостатъците — броят на случаите на преждевременна смърт в Европа, дължащи се на замърсяването на въздуха, все още е твърде висок. С [Европейския зелен пакт](#) си поставихме амбицията да намалим всички видове замърсяване до нула. За да успеем и да защитим напълно здравето на хората и околната среда, трябва да намалим още повече замърсяването на въздуха и да приведем стандартите си за качество на въздуха в по-тясно съответствие с препоръките на Световната здравна организация. Ще разгледаме този въпрос в предстоящия си план за действие“, заяви **Виржиниус Синкявичюс**, комисар по въпросите на околната среда, океаните и рибарството.

„Данните на ЕАОС доказват, че инвестирането в по-добро качество на въздуха е инвестиция за по-добро здраве и производителност за всички европейци. Политики и действия, които са в съответствие с амбицията на Европа за нулево замърсяване, водят до по-дълъг и по-

здравословен живот и по-устойчиви общества," заяви изпълнителният директор на ЕАОС Ханс Брюнинкс.

Неотдавна Европейската комисия публикува [пътна карта](#) на плана за действие на ЕС относно [амбицията за нулево замърсяване](#), която е част от Европейския зелен пакт.

Качество на въздуха и COVID-19

Докладът на ЕАОС съдържа и преглед на връзките между пандемията от COVID-19 и качеството на въздуха. Подробна оценка на предварителните данни на ЕАОС за 2020 г. и подкрепящата система за мониторинг на атмосферата на програма „Коперник“ (CAMS) потвърждават резултати, показващи до 60 % намаление на някои замърсители на въздуха в много европейски държави, където през пролетта на 2020 г. бяха приложени ограничителни мерки. ЕАОС все още не разполага с оценки за потенциалното положително въздействие върху здравето на по-чистия въздух през 2020 г.

В доклада също така се отбелязва, че дългосрочната експозиция на замърсители на въздуха причинява сърдечносъдови и респираторни заболявания, които са определени като рискови фактори за смърт при пациенти с COVID-19. Причинно-следствената връзка между замърсяването на въздуха и сериозността на инфекциите с COVID-19 обаче не е ясна и са необходими допълнителни епидемиологични изследвания.

Контекст

В информационната статия на ЕАОС [„Оценка на ЕАОС на риска за здравето от замърсяването на въздуха“](#) се прави преглед на начина, по който ЕАОС изчислява своите оценки за въздействието на лошото качество на въздуха върху здравето.

Експозицията на замърсители на въздуха води до различни въздействия върху здравето — от възпаление на белите дробове до преждевременна смърт. Световната здравна организация оценява нарастващите научни доказателства, които свързват замърсяването на въздуха с различни въздействия върху здравето, за да предложи нови насоки.

В оценката на риска за здравето на ЕАОС избраната последица за здравето, която да бъде представена в количествено изражение, е смъртността, тъй като данните за нея са най-надеждни. Смъртността, дължаща се на дългосрочната експозиция на замърсяване на въздуха, се изчислява, като се използват два различни показателя: „преждевременна смърт“ и „загубени години живот“. Тези преценки дават представа за общото въздействие от замърсяването на въздуха върху дадено население и стойностите не могат да бъдат отнесени например към отделни лица, живеещи в конкретен географски район.

Въздействията върху здравето се оценяват поотделно за трите замърсителя (ФПЧ_{2,5}, NO₂ и O₃). Тези цифри не могат да се сумират, за да се определи общото въздействие върху здравето, тъй като това може да доведе до двойно отчитане на хората, които са изложени на високи нива на повече от един замърсител.

IP/20/2168

Лица за контакти с медиите:

[Vivian LOONELA](#) (+32 2 296 67 12)

[Stoycheva Daniela](#) (+32 2 295 36 64)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)